

El cor glaçat

El carruatge es va situar sota les politges que penjaven del sostre de la nau. Els operaris s'hi van enfilear i amb una certa destresa van lligar el bloc de marbre cúbic per enlairar-lo. Després uns quants homes es van aferrar a la sirga per aixecar, entre tots, l'enorme mola, el transport es va desplaçar uns metres i amb penes i treballs van dipositar el marbre a terra. Vaig mirar-me, la ubicació sota la claraboia, l'única que hi havia en tota la nau, era el millor lloc.

Vaig fer fora els operaris i vaig tancar la porta. El bloc de marbre era nu, sòlid, fred com la mort. Situat al bell mig del taller, just sota la lluernia, reflectia petits arcs lluminosos per tots els racons. Segons des d'on el miraves feia mal els ulls.

Amb recança vaig seure sobre una cadira en la part més fosca del local per mirar-me'l.

Estic davant teu, desafiant, vull arrencar-te tota la delicadesa del cos femení i a la vegada trobar dins teu la màgia que em permeti expressar el dolor, el defalliment, l'angoixa per la pèrdua de l'ésser estimat. Com pots aixecar-te un matí i no tornar-lo a veure, ni ara, ni després, ni mai més?

La mort, eternament triomfant, amb una avarícia infinita, egoista, és capaç d'arrabassar tot allò que has creat, tot el que has anat aprenent durant tants anys per deixar-ho en el no-res, en la buidor. La pèrdua de la imatge per no tornar a veure-la mai més. Fins i tot l'ànima es corba de dolor en sentir el seu plany sec i aspre fins a la bogeria.

Miro i remiro les teves formes, les arestes definides, els tons de les betes grises i harmòniques, quasi musicals, diria. Acluco els ulls i intento veure la imatge que tinc pensada.

—Que dus, dins, que sigui capaç de cercar? —penso

—El que jo tingui sota la pell només ho saps tu que ets capaç d'arrencar escata per escata, lentament, fins a arribar al moll de l'os, fins a despullar-me —respon el bloc amb veu metàl·lica dins el meu cap.

—No diguis bestieses, sense les mans no soc ningú i tu ho saps, i sense tu, tampoc, sense un bloc massís, bast, sense forma primigènia. Jo que vaig aprendre la tècnica del dibuix, que soc capaç de situar sobre un full en blanc qualsevol forma que somií una persona, soc incapaç de donar el primer cop, enfilear la gúbia i la massa i clavar la primera martellada, el primer pas, que arrenqui el primer resquill, la primera espurna que et deixi

nua de qualsevol abillament.

Ara, les mans em tremolen i el cor batega desbocat i esperançat per veure el que hi ha sota, per saber qui sortirà de dins com per art de màgia.

Amb un carbonet i sobre un full de paper dibuixo el primer esbós, el que tinc dins el cap, allò que representa el dolor penetrant, l'asfíxia, l'abatiment més profund.

Ets com la mort que un cop hagi finalitzat el meu treball restaràs, per sempre mes, estàtica, jacent, vigilant, seràs el guardià del difunt i passaran els anys i continuaràs al teu lloc, immòbil.

Com en una presó hi ha un cos amagat, allí dins, pendent de ser descobert per les mans bastes del mestre, intuir les formes, la delicada caiguda dels cabells. L'espalla jove i molsuda, la corba del pit, les mans entrelaçades sense saber que fer i la cara amagada.

Des de la penombra miro el dibuix al carbó i em sento incapaç d'expressar el dolor en una cara. Aquesta imatge no ha de ser com els àngels protectors del cementiri, no ha de tenir un rostre neutre, quasi indiferent. El semblant que li vull donar ha de ser turmentat, de patiment infinit, com d'una fiblada al cor que aconsegueix doblegar-te sobre tu mateix, vençut.

—No puc —crido mentre m'aixeco d'una revolada llençant els papers amb els dibuixos a terra —No puc —reblo, com un animal engabiat cercant la sortida, foll d'angoixa.

De sota el raig de llum se sent dins el cap.

—Inicia els treballs, desbasta la primera capa, intueix les formes que vols donar-me i enceta el camí, desbrossa'l per trobar-ne un altre, fes el camí que et conduirà al teu destí.

Sense contemplacions agafo una massa i d'un cop esberlo una aresta i en veure caure un tros de marbre, en dono un altre i una de nova, fins que me n'adono que no és la manera d'avançar, no puc continuar per aquest viarany, cal fer-ho bé.

Torno a la taula i als papers i n'estripo uns quants i inicio el camí de nou i dibuixo altre cop, els dits negres que m'ajuden a fer les ombres i s'asseu la noia, i la col·loco desmanegada contra un pedestal matusser, el cos ajupit, corbat, el cap cot, oculta la cara.

Aleshores comprenc que la figura pren cos entre els meus dits, les formes delicades, els cabells esbullats, la pell jove i fina. Havia de ser una dona ferma i aquella ho era, expressa tendresa i emoció.

Amb paciència dibuixo el primer esbós sobre el cub de llum pètria. Un operari va començar a desbastar, a infligir els primers cops maldestres, a arrencar la brutícia, allò

que estava de més, superflu. Mentrestant, continuo realitzant esbossos de les mans entrelligades, els peus grans i unes cuixes fermes de dona treballadora curulla de joventut.

Somio en iniciar el meu treball, la part més delicada i subtil, aquell instant on un cop mal donat pot esguerrar tota la figura, friso per fer desaparèixer l'operari del taller i restar sol, isolat. Aïllat contra el meu projecte, fascinat, amb la sensibilitat als dits intentant acaronar la roca que lentament es tradueix en pell suau i cristal·lina.

Els dies i les nits se succeeixen apressadament. No puc deixar-ho, les mans inflades, el cos masegat a base de cops repetits fins al deliri, menjo poc i no dormo.

Assegut a la cadira entre la penombra veig aixecar-se l'alba dolçament amb petits estels de llum que penetren la claraboia i que acaronen l'epidermis de blanc mortuori, glaçada i tal volta, amant i protectora.

—On seràs millor que al meu costat?

Xavier Lahoz Maronda

